

Kuva: Jorma Pennanen

Luonnehdinta

Riekonkääpä kasvaa alustallaan pinnanmyötäisesti eikä muodosta lakkia. Se on pehmeän korkkimainen ja pillipinta on sametin tuntuinen, kermanvalkoinen tai harmahtava. Riekonkääpä on yleensä 2–3 -vuotinen. Sienen vanhetessa solukko kuolee muodostaen ruosteenvärisiä alueita, ja reunan väri muuttuu vaaleanharmaasta pihkanväriseksi tai lähes mustaksi. Tuoreena tai puolikuivana riekonkääpä tuoksuu kirpeän hedelmäiselle. Riekonkääpä aiheuttaa katkeilevaa ruskolahoa, jonka murtopinta kiiltää kuivana.

Elinympäristö ja levinneisyys

Riekonkääpä kasvaa vanhoissa ja kaatuneissa mäntykeloissa, yleensä rungon alapinnalla tukevien oksien alueella. Kasvupaikat ovat yleensä ikivanhoissa havumetsissä, Lapissa useimmin mäntykankailla. Riekonkäävän levinneisyys painottuu Itä- ja Pohjois-Suomen vanhoihin luonnontilaisiin metsiin, mutta sitä esiintyy harvakseltaan myös Etelä-Suomessa.

Nykytilanne ja uhkatekijät

Riekonkääpää uhkaa vanhojen luonnontilaisten metsien häviäminen. Se reagoi herkästi metsänkäsitteilytoimiin ja häviää herkästi hakkuun seurauksena. Suurin osa kasvupaikoista sijaitsee luonnonsuojelualueilla, mutta Lapissa riekonkääpää kasvaa myös suojelemattomissa metsissä.

Hoitosuositukset

Riekonkäävän esiintymispaikka tulisi rajata kokonaan metsänkäsitteilyn ulkopuolelle. Esiintymispaikalla ja sen ympäristössä tulisi huolehtia lahoppujatkumosta. Lahoavat maapuut tulisi jättää paikoilleen ja suurikokoisia mäntyjä tulisi säästää myös lähialueilla, jotta niistä voi myöhemmin kehittyä riekonkäävälle sopivia kasvualustoja.

Lähteet

- Kotiranta, H., Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009. Suomen kääväkkäiden ekologia, levinneisyys ja uhanalaisuus. – Norrlinna 19: 1–233.
- Kotiranta, K. & Niemelä, T. 1996. Uhanalaiset käävät Suomessa. 2. uudistettu painos. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas 10. 184 s.
- Niemelä, T. 2005. Käävät, puiden sienet. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 319 s.